

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 209.

V Ljubljani, v četrtek 12. septembra 1889.

Letnik XVII.

Iz Hrvatske.

(Izvirni dopis.)

Kdor je prebiral letošnjega leta naše službene „Narodne Novine“ in poluslužbeno „Agramer Zeitung“, temu je gotovo že presedalo opisavanje njihovo o raznih službenih sprejemih potujočih dostojanstvenikov. V prvem redu se je opisavalo obširno, kako je ban potoval po Primerju in kasneje po gorskem kotaru. Ob svojem času sem spregovoril v „Slovenca“, kaj pomenijo taka potovanja, a danes hočem le nekaj drugega konstatovati iz teh neskončnih opisov.

Tudi v Cislajtaniji potujejo cesarski namestniki po pokrajinah ali ni te navade, da bi jih sprejemali svečano, kar je tudi gotovo nepotrebno, saj gredo oni večinoma v službenem poslu med narod, posebno pri kakšnih velikih nesrečah, da pomorejo ponesrečenemu ljudstvu v njegovih stiskah. Pri nas je to vse drugače. Sjajen mora biti sprejem tudi v najbornejšem kraju, kajti po oglasilih se tiska, da dohaja ban kot pravi namestnik Nj. kr. apoštolskega veličanstva, o čemur seveda nobeden ne dvomi, ali svečan sprejem menda pripada pa vendar le posvečeni osebi kraljevi, a ne toliko njegovemu namestniku. Pa to še ni vse. Ne samo banu nego celo velikim županom se pripravljajo taki vsprejemi, kar svedoči potovanja velikega župana Budisavljevića in Rubido-Ziehyja. Razumi se samo ob sebi, da so ti sprejemi vsi naročeni in da so po navadi ob tem času i kotarski občinski uradi prazni, kajti činovniki se imajo baviti le s sprejemom dotičnih dostojanstvenikov. Pa čemu vse to, mogel bi mnogi vprašati? Samo zato, da se svetu pokaže, kako je hrvatskemu narodu današnji vladni sistem priljubljen in kako je narod zadovoljen z današnjo upravo. Ali vse to so le žalostna Potemkinova dela, ki pokrivajo notranjo gnulost, ki se le prehitro širi med hrvatskim narodom. Iz govorov, ki se pri takih prilikah govorijo, vidi se najbolje, kako je službeni svet že izurjen v

slavospevih na take potnike, pa tudi kako je v političnem pogledu naš narod demoralizovan. Pravi narodni ponos je zginil, in le licemerstvo in odpadništvo kraljuje. Ne toži zastoj „Obzor“, kako je priljubljenost in dobičkarja izpodrinila vse bolj čute do domovine. Skrajni materijalizem je zavladal v tem pogledu. Kar je bilo tako zvanje madjaronske stranke še pred sklenjeno nagodbo z Ogersko sveto, namreč hrvatska narodnost, to je današnjim „mlajšim“ nepotrebno. Samostalnosti Hrvatske stara madjaronska stranka ne bi bila nikdar žrtvovala, kakor to današnji „mlajši“ delajo. Nič jim ni več sveto, samo da sebi ugajajo. Pa jeli je potem čudno, da naše politične zadeve tako slabo stojé, da je narod postal popolnoma apatičen za javne poslove in da morejo Madjari vse svoje namere proti Hrvatskeji tako lahko izvesti?

Privrženci današnje vlade prav malo drže do narodnega ponosa; kar pride iz Budimpešte, to je vse dobro, če tudi je očitno, da je proti pravu kraljevine Hrvatske. Volja njihovih gospodarjev je tudi njihova, kar oni zahtevajo, vse to je dobro. Nazori ti se pa širijo po člankih njihovih časopisov in gorje vsakemu, ki se protivi njihovim nameram. Da so ti ljudje izgubili zares vsak narodni ponos, so zopet dokaz članki, ki so jih pisali proti izjavi narodnih zastopnikov dalmatinskih o zedinjenju Dalmacije s Hrvatsko. Da je temu tako, more vsak vže iz tega sklepati, ker se ti članki strinjajo popolnoma z onimi, ki jih pišejo Slovanom protivni madjarski in nemški listi. Najpoprej se imajo hrvatski poslanci iz Dalmacije sprijateljiti z Madjari in Nemci, in še le potem bode mogoče govoriti o zedinjenju, ako namreč le-ti dopusté. Ni li to največja podlost? Kakor da so Hrvati brezpravni, kakor da nimajo pisanih zakonov, ki jih ovlaščujejo, da smejo zahtevati zedinjenje. Morda se bojé naši „mlajši“ pa še iz kakšnih drugih razlogov tega gibanja v Dalmaciji? Neverjetno ni, kdor sledi pozorno vse, kar se godi tukaj in tamkaj. V Dalmaciji vlada v narodnej stranki stroga disciplina, narodni ponos in poštenje.

Ne bi li čudno bilo, ko bi morali sedanji naši „mlajši“ sedeti združeni z dalmatinskimi Hrvati v ene zbornice? Kolika bi to bila protimba med njimi, kdor pozna razmere s te in z one strani Velebita. Do tega sicer ne bode tako hitro prišlo, za to se bo že skrbele na raznih krajih, ali dobro je, da se je izmučenej Hrvatski prikazala vsaj zopet od ene strani luč rešitve, katere tako željno pričakuje. —

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. septembra.

Notranje dežele.

Kakor nam je naznanila predvčerajšnja brzobjavka, imenovan je za *kranjskega deželnega glavarja* g. dr. Poklukar, za njegovega namestnika pa g. baron Apfaltrern. Prejšnji deželni glavar grof Thurn je bil izbran iz liberalno-nemške manjšine, tedaj je moral biti vsaj njegov namestnik izvoljen iz narodne večine. Bil je to ljubljanski župan Grasselli. Grof Thurn pa ni ugajal našim nemškim liberalcem ter so ga kmalu zapustili. Grof Thurn je umrl dve leti pred sklepom zakonodajne dobe, od kritosrčno obžalovan od celega prebivalstva dežele kranjske. Naslednik njegov, dr. Poklukar, je član narodne večine, tedaj je običajno moral biti za njegovega namestnika pri novem imenovanju določen ud deželnozborske manjšine — baron Apfaltrern.

K imenovanju novega *češkega namestnika* piše berlinska „National Zeitung“: „Imenovanje grofa Thuna pomeni v prvi vrsti osebno odlikovanje za grofa Taaffeja; poskusom, da bi izkoreninili ministrskega predsednika, je imenovanje za Prago jako neugodno znamenje.“ — „N. F. P.“ je jako klaverno naglašala, da se je tri tedne po berlinskem potovanju cesarjevem imenoval „takov namestnik“. Temu dobro odgovarja „Grazer Volksblatt“: „Tako tugovanje ima svoj izvir v boleznih in budalosti, da se spravlja oni berlinski sestanek v zvezo z avstrijsko notranjo politiko. Nobeden avstrijski vladar ne bo v Berlinu iskal enakih navodil, in ko bi se mu taka vsiljevala, — no, potem pa ravno grof Thun postane namestnik.“

LISTEK.

Pripovedke za narod.

Ruski spisal Lev Tolstoj; prevél M. V.

Kjer ljubezen, tam i Bog.

(Dalje.)

Zjutraj, ko se je zdanilo, vstal je Avdjejič, pomolil se Bogu, zakuril pečico, pristavil juho, kašo, pripravil samovar, pripasal si predpasnik in sedel k oknu na delo. Avdjejič sedi, dela, a zmirom premišlja o včerašnjem dogodku. Misli na dvoje: to, da se mu je le zdelo; to, da je v resnici slišal glas. „Kaj je pač to bilo,“ misli si.

Martin sedi pri oknu; sedaj dela, sedaj gleda skozi okno, kadar kdo proide v neznanih čevljih, zgane se, gleda skozi okno, da bi videl i obličje, ne le nogi. Prošel je hlapec v novih čevljih, prošel je vodovoz, potem se je poravnal z okencem stari vojak Nikolajevski v obšitih starih čevljih, z lopato v rokah. Avdjejič ga je poznal po čevljih. Stareca so nazivali Stepantič; živel je pri sosednjem kupcu iz milosti. Stepantič je začel nasproti Avdjejičevemu oknu kidati sneg. Avdjejič ga je pogledal in se zopet lotil dela.

„Glej, od starosti sem gotovo neumen postal,“

posmejal se je Avdjejič samemu sebi. „Stepantič kida sneg, a jaz mislim, da gre Krist k meni. Povse neumen si postal, staro godrnialo.“ Takih očitkov storil si je Avdjejič gotovo deset, a vendar ga je vleklo k oknu, da pogleda. Zopet pogleda skozi okno, vidi, da je Stepantič prislonil lopato k steni, a sam se greje, ali počiva.

Star, pohabljen je, vidno i sneg težko kida. Avdjejič pomisli: „napojim ga malo s čajem, baš v pravi čas bo v samovarji zavrelo.“ Avdjejič vtakne šilo, vstane, postavi samovar na mizo, zalije čaj in potrka s prstom na steklo. — Stepantič se obrne in pristopi k oknu. Avdjejič ga povabi in gre otvarjat duri.

„Vstopi, pogrej se!“ — reče mu. — „Ožebel si gotovo.“

„Spasi Kriste! To — lomi kosti,“ — reče Stepantič. Stepantič vstopi, otrese si sneg, začne si otirati nogi, da ne bi pomočil tál, a sam se stresa.

„Ne trudi se z otiranjem. Jaz ti otrém, naše delo je tako; vstopi, sedi,“ — reče Avdjejič. — „Pij no malo čaja.“

In Avdjejič nalije dva kozarca, jednega porine góstu, a sam svoj izlije v skledico in začne pihati.

Stepantič izpije svoj kozarec, obrne ga z dnom nakvišku, položi nánj ogrizek in se začne zahvaljevati. A on sam bi vidno še rad.

„Pokusi še,“ reče Avdjejič in nalije še kozarec

sebi in góstu. Avdjejič pije svoj čaj in vedno gleda na ulico.

„Ali kôga čakaš?“ — vpraša góst.

„Če kôga čakam? Povedati moram, kôga čakam. Čakam, ne čakam; a padla mi je v sree neka beseda. Privid ali kaj, sam ne vém. Vidiš, tako je, bratec moj; včera sem čital blagovestje o Kristu „batjuški“, kako je trpel, ko je hodil po zemlji. Si li ti slišal?“

„Da, slišal,“ — odgovori Stepantič; — „a mi smo temni ljudje, čitati ne znamo.“

„Nu, glej, čital sem o tem, kako je hodil po zemlji; čital sem, veš, kako je prišel k farizeju, a ta mu ni postregel. Ko sem včera to čital, bratec ti moj, mislil sem sam o tem: kako Krista „batjuško“ ni častno vsprejel. Ako pride n. pr. k meni ali h komu drugemu, mislim si, ne vedel bi, kako bi ga vsprejel. A on ga niti vsprejel ni. Tako premišljaje sem zadremal. Zadremal sem, bratec ti moj, kar začujem, da me nekdo kliče po imenu. Vstanem, nekov glas mi šepeče: čakaj, jutri pridem. Tako dvakrat. No, glej, veruj ali ne veruj, vsadilo se mi je v glavo, — s samim seboj se norčujem, in vendar ga vedno pričakujem.“

Stepantič zmaje z glavo in ne reče ničesa. Dopil je kozarec ter ga položil naobrat; no, Avdjejič vzame znova kozarec in ga še jeden pot nalije.

Liberalni listi objavljajo še vedno dolge članke o glavnem zboru *nemškega šulferajna* v Karlovih Varih. Zadostovalo pa bi v označenje te slavnosti le opazka, da je v predvečer pri vsprejemni slovesnosti vsa skupščina navdušeno pela „Die Wacht am Rhein.“

Vnanje države.

Veliko pozornost je vzbudil članek *srbskega* lista „Narodni Dnevnik“, ki obžaluje, da so razmere mej Srbije in Bolgarijo toliko neugodne, ter se vroče potože za tesnejšo zvezo mej Srbijo in Rumunijo. — „Balk. Corr.“, ki se nedvojno nagiba na rusko stran, in ki pri vsaki priliki nujno opominja Bolgare, naj se brže bolje oproste avstrijskega vpliva, trdi v svoji zadnji številki, da so se turški krogi v Carjigradu prepričali o „nedolžnosti“ srbskih oboroževanj, temu nasproti pa o nevarnosti za turške meje vsled bolgarskega vojnega gibanja, ki nikakor ni opravičeno. Zaradi tega je tudi Turčija v znanem odgovoru na bolgarsko noto naglašala, da je Bolgarija celokupen del turškega carstva in da je že vsled te okoliščine zadostno zavarovana pred vsakim napadom.

Predsednik *bolgarskega* sobranja, Stojanov, je došel dne 9. t. m. na Dunaj. Predvečeraj se je dopoldne posvetoval v našem ministerstvu zunanjih zadev in z bolgarskim zastopnikom Načevićem. Z Dunaja bo odpotoval v Pariz.

V Rumuniji, Bolgariji in Srbiji razširjajo med narodom pravoslavni popje neko tiskovino z naslovom „Deset zapoved *Rusije*“, v kateri se opisuje vojska mej Rusijo in Avstrijo za neizogibno, prorokuje, da bo Rusija pridobila istočno Galisko, da bo morala Avstrija Rumuniji odstopiti Erdelsko, vzhodni Banat in južno Bukovino, Bosno, Ercegovino in Bačko Srbiji, da se bo črnogorski knez proglasil za srbskega kralja, rumunski kralj pregnal na korist pravoslavnemu nasledniku, da se bodo vse pravoslavne cerkve združile pod rusko in da se bodo konečno z Balkana izgurali vsi katoličani in protestantje. „Deutsches Volksblatt“ pravi, da je ta vspored ruske politike sestavljen v imenu slovanskega blagotvoriteljnega društva v Moskvi njegov načelnik Pobjedonošev. — Vojni minister je carju predlagal, da se morajo nemudoma na južnoistočnih železnicah in viselski progi pomnožiti občilna sredstva. Car je nasvetu pritril ter so se dotična dela za 2,780.000 rubljev že ruskim tverdkam izročila. Zopet dokaz ruske miroljubnosti.

Kakor meni „Nationalliberale Corr.“, sešel se bo *nemški* državni zbor, ker poteče njegova zakonodajalna doba v februarju prihodnjega leta, že koncem oktobra. Zavezni svet bo pričel zborovati prihodnji teden. — Poziv k vdeležbi bavarskega katoliškega shoda je že izšel. Z jasnimi besedami razlaga pomen shodov. Poziv je veličastna izjava bavarskih katoličanov; podpisalo ga je namreč nad 3000 mož. Lutzov absolutizem je moral že vse meje prekoračiti, ko bi hotel tako izjavo prezirati. — Pruski finančni minister — tako poroča „Voss. Ztg.“ — je dobil z lastnoročnim cesarjevim pismom šestmesečen odpust. Cesar v njem izraža nado, da bo minister do tedaj okreval očesne bolezni. „Voss. Ztg.“ pa dostavlja, da je ministrova bolezen nevarna in da se je bati tudi najhujšega.

Nič manj kot 95 dosedanjih *francoskih* poslancev se je odpovedalo kandidaturam. Pri sklepu zadnjega zasedanja je bilo 12 poslaniških sedežev praznih, tedaj bo najmanj 107 novih poslancev prišlo v prihodnjo zbornico, toda število teh se ceni veliko višje, namreč na 250. Vseh poslancev ima zbornica 576. — Boulangisti imajo posebno „piko“ na vladne kandidate. V Toulouse-u kandiduje minister notranjih zadev, Constans, njemu nasproti pa boulangista Susini, ki mu je poslal pismo, naj rajši

„Pij na zdravje. Ko je On hodil po zemlji, ni se nikogar sramoval: s priprostim narodom je še rajši občeval. Hodil je priprosto, učence svoje izbiral si je po večjem iz našega brata, kakoršni smo mi grešniki, iz delavcev. Kdor se — pravi — vzvišuje, poniža se; a kdor se ponižuje, vzviši se. Vi Me — pravi — nazivljete Gospoda, a jaz Vam — pravi — umivam noge. Kdor hoče — pravi — biti prvi, bodi vsem sluga. Po tem takem — pravi — blaženi reveži, ponižni, krotki, radodarni.“

Stepanič je pozabil na čaj; bil je star, rahločuten človek. Sedel, poslušal, a po lici mu kapljajo solze.

„No, pij še,“ — reče Avdjejič.

Stepanič se prekriža, zahvali, izpije kozarec in vstane.

„Bog povrni,“ — reče, — „Martin Avdjejič, pogostil si me, nasitil dušo in telo.“

„Prosim milosti, oglasi se še drugikrat, rad imam gôste,“ — reče Avdjejič.

Stepanič je odšel, a Martin je izlil poslednji čaj, izpil, pospravil posodo in zopet sedel k oknu na delo, — dogotavlja pëto. Dogotavlja, a sam vedno pogledava v okno, — Krista čaka, vedno misli o njem in njegovih delih. In v glavi njegovi so same razne besede Kristove. (Dalje sledi.)

ž ajim reši vprašanje o poslaniškem mandatu potem dvoboja, nego da bi mesto mesaril z volilnim bojem. Dne 7. t. m. je bil v Toulouse-u boulangistiški shod, katerega se je vdeležilo nad 6000 oseb. Navstal je ljut boj, pri katerem je moral redarstvo posredovati ter več oseb odpeljati v zapor.

Italijanska vlada je za boljšo obrambo morskimi nabrežij pomnožila število preluk ter gradi štiri nove plavajoče trdnjave ali oklopne baterije, vsako s šestimi Kruppovimi topovi, da bolj zavaruje pristanišna vhoda v Speciji in Jakinu. Planinske trdnjave se bodo do 15. t. m. z brzojavno žico zvezale. — V prihodnjem opravnem letu bodo vse italijanske železnice svoja občilna sredstva pomnožile.

Po poročilih s *Krete* so kristjanje turške vojake jako prijazno sprejeli. Nada je opravičena, da bo kmalu ponehalo tajno rovanje in velikogrško agitovanje. Šakir paša je sultanu z novo brzojavko naznanil, da vlada v Kandiji in okolici tega mesta popolna varnost, v ostalih delih otoka pa se ni nič posebnega pripetilo.

Izvirni dopisi.

Iz Zagreba, 7. septembra. (Učiteljski dom.)

Lepa je bila misel, katero je sprožil starina hrvatskih učiteljev, sedaj umirovljeni podžupanijski šolski nadzornik Ivan Filipović, da si sezidajo hrvatski učitelji v Zagrebu svoj učiteljski dom. Morda se niti sam začetnik te misli ni nadjal, da se bode tako hitro v dejanju pokazalo, kar se je naumilo, kajti 4. septembra se je učiteljski dom svečano odprl na čast pa tudi na radost vseh svestnih hrvatskih učiteljev. Iz malih početkov, glej, se je vzdignila krasna palača na vseučilišnem trgu sredi Zagreba. Eno krilo zgradbe je obrnjeno proti Kukovičevi ulici, drugo, lepo urešeno na vseučilišni trg. Dom stoji do 95.000 gld. ter je lastnina učiteljske zadrage, katerej ostane eden del za njene svrhe, namreč: dvorana za skupščine, knjižnico itd. ter za stanovanje učiteljev, ki dohajajo v Zagreb. Drugi del zgradbe pa je namenjen za zasebna stanovanja, katera bodo nosila na leto do 5000 gld. čistega dobička. Troški so se pokrili z dobrovoljnimi prinosi od strani učiteljev, potem z dobrovoljno loterijo in drugimi raznimi podporami od strani občinstva.

Od vseh strani kraljevine Hrvatske in Slavonije se je zbralo v Zagrebu veliko število učiteljev, da prisustvujejo tej svečanosti odpretja doma in pa učiteljske konferenciji, ki se je imela pri tej priložnosti obaviti. Vsi politični in strokovni listi so pozdravili zbrane učitelje v navdušenih člankih ter jim patrijotični posebnost na sree govorili, da odgajajo mladino v patrijotičnem smislu, kajti tega nam je dandanes zraven verskega najbolj treba. Hrvatska gleda s ponosom na svoje učitelje, ki so tako zavzeti za svojo stvar; dati jim sicer ne more gmotnih dobitkov, ali zato jih bode vzčuvala v hvaležnem spominu kot zaslužne moze, katere današnji svet kaj rad prezira, ali jih bode potomstvo gotovo bolje ceniti znalo.

Pri svečanosti odpretja so bile zastopane vse učiteljske oblasti, na čelu sam predstojnik za bogoslovje in nastavo dr. St. Spevec; v imenu mesta Zagreba je bil podnačelnik Stanković; potem so bila zastopana vsa učiteljska društva hrvatska ter nekaj slovenskih in čeških; društvo sv. Jeronima, „Matica Hrvatska“ ter mnogo občinstva, tako, da ni bilo prostora v velikej dvorani, nego je moral narod stati po hodnikih. Sveti čin je obavil kanonik Horvat mesto dr. Račkija, ki je moral odpotovati iz Zagreba. Potem je g. predsednik „Saveza hrvatskih učiteljskih društava“ nadzornik Ivan Filipović s kratkim govorom zaprosil g. predstojnika Speveca, da dom odpre. Gosp. predstojnik Spevec je proglasil v imenu vlade, da je dom odprt in izročen svojej svrhi. Posle odpretja je zopet spregovoril g. Filipović kot predsednik „Saveza“ prekrasen govor, ki je bil navdušeno odobran. Ko je Filipović završil, zasvira glasba ognjegasev carevko, in vsenkupno učiteljstvo jo je odpelo stoječ.

Potem je pozdravil g. podnačelnik Stanković v imenu glavnega mesta Zagreba hrvatsko učiteljstvo in njihov dom, potem gospodičina Jambrišakova v imenu gospejnega odbora, g. kanonik Budicki v imenu sv. Jeronimskega društva, ter po redu zastopniki ostalih prosvetnih društev.

Zvečer potem je bil sijajen koncert s krasnim vspehom in drugi dan glavna skupščina učiteljske zveze, na katerej so se razpravljala razna pedagoška vprašanja.

Iz Prage, dne 8. sept. (Novi namestnik.)

Vže dlje časa se je tu govorilo o nastajajočem odstopu češkega namestnika, ki je iz zdravstvenih

ozirov prosil propuščenja iz tako važnega in odgovornega urada. Kakor včerašnje dunajske novine oznanjajo, je cesar z dne 2. t. m. prošnjo barona Krausa uslišal, ter imenoval njemu naslednikom Fr. grofa Thun-Hohensteina. Baron Kraus, ki je dne 13. julija 1881. l. nastopil svoj urad in torej osem let vztrajal na svojem mestu, je bil odlikovan z velikim križem Leopoldovega reda, njegovemu nasledniku pa podeljeno dostojanstvo tajnega svetnika. Gledé na pomen in veljavo, kakoršno zavzema češko kraljestvo nad deželami naše državne polovice in pri političnih in narodnih odnošajih v nji vladajočih, je pač umevno, kake važnosti je vprašanje, kdo zavzema ali sedi na namestniškem sedeži. Pri novem nameščenju češkega namestništva se vlada takrat ni držala navadnega načela na tako mesto postavljati uradnike brez politične barve, ter si je izbrala moža, ki je poleg svoje državniške spretnosti dostatno pokazal, kako stališče zavzímlje v političnem oziru.

Odstopivši namestnik baron Kraus bil je prvi namestnik, ki se je vsled načela narodne ravnopravnosti tako dolgo vzdrl na čelu dežele. Ko je opozicijska stranka spoznala, da naslednik zloglasnega barona Webra izvršuje in umeje vse inace svoj poklic, jela ga je nečuvno napadati v deželnem in državnem zboru, toda baron Kraus jim je odkrito povedal v obraz, da ne bode ostavil stališča ravnopravnosti, in v tem smislu ostal je tudi vselej mož-beseda. Zlasti je gledal na to, da se češkim manjšinam v šolskem oziru ni godila krivica, istotako v socijalnem oziru. Ako se mu vse ni posrečilo, kakor je želel, temu so vzrok krušni tukajšnji češki odnošaji.

Kdo in kak je novi češki namestnik, to je znano. Fran grof Thun, najstarejši sin bivšega in 1881. l. umršega veleposlanca v Petrogradu grofa Friderika je porojen 2. septembra 1847. l.; stopivši na javno torišče se je takoj osvedočil, kam spada in kako misli. Gledé politike sledil je svojemu striju grofu Leonu Thunu in očetu grofu Frideriku, navdušenemu zagovorniku narodne ravnopravnosti in češkega državnega prava. Fran grof Thun pomeni določeno in trdno politično smer, o koji ne more biti dvojbe. Kot član gosposke zbornice je stal vselej zvesto pri stranki Karola kneza Schwarzenberga, in kot poročevalec v delegacijskih odborih je tolmačil odločno politiko pravice.

Najimenitnejša njegova izjava je govor, s kojim se je odlikoval v češkem deželnem zboru 5. oktobra 1888. l. in ki je učinil pravo senzacijo. Imenom kurije, h koji je spadal, je izjavil: „Konzervativni veleposestniki držé se načela avtonomije in ravnega prava, ker le v tem dán je pogoj v obstoj in razvoj države.“ Kot poslanec je jasno proglasil grof Thun svoj soglas s tem, da predlog na razdeljenje češkega kraljestva ne more biti predmet razpravi v deželnem zboru. Napominani govor svoj končal je nastopno: „Ne morem inace, nego končati z željo, koju vsi negujemo, da bi kar najprej móči učakali koronanje našega kralja, da bi korona svetovaelavska zablestela na vladarjevi glavi in bi bila tako utrjena vez med vladarjem in narodom.“ Mož, ki je takó osvedočil svoje politično mišljenje, je danes cesarski namestnik na Češkem. V političnem oziru pomeni torej mišljenje grofa Thuna: Narodno ravnopravnost, češko državno pravo in koronanje!

Iz Zagreba, 8. septembra. Naša akademija znanosti in umjetnosti zbira marljivo historično gradivo za domačo zgodovino. V takem poslu je odpotoval te dni dr. Franjo Rački na Dunaj, da v tamošnjih arhivih in knjižnicah, posebno v carskem tajnem dvorskem arhivu in carskej dvorskej knjižnici, zbira gradivo za diplomatički kodeks kraljevine Dalmacije, Hrvatske in Slavonije, katerega izdanje mu je poverila skupaj z akademikom Ivanom Tkaličem naša akademija. Sedaj se nahaja na Dunaju tudi akademik Tade Smičiklas ter zbira gradivo za acta diaetalia Hrvatske, katerih izdanje mu je izročila akademija.

Pred nekim časom je „Slovenski Narod“ v svojem dopisu iz Zagreba priporočal Slovencem tukaj živčim, da bi si osnovali svoje „slovensko društvo“, kakor imajo Čehi svoje. Ta svét je nepotreben. Slovenci najdejo v hrvatskih društvih tako prijazen sprejem, da jim ni treba lastnega društva; gojiti pa kakšne posebne interese tukaj gotovo ni treba, saj mora biti vendar naš glavni smoter, da se čim bolj združujemo, ne pa oddaljujemo eden od drugega. Naj si dopisnik ne jemlje češkega društva za primer, kajti v tem društvu je bilo Čehov, katerim je bilo

vse hrvatsko zazorno, kar pa menda se ne more reči o Slovencih tukaj živečih, kateri so gotovo zadovoljni s hrvatskimi društvi.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje)

XIII. Zbornični tajnik naznanja naslednje dopise c. kr. deželne vlade:

a) „Gospod minister za uk in bogočastje izjavil je z visokim razpisom od 4. maja t. l. št. 7288 gledé na to, da kranjska hranilnica znatno gmotno podpira strokovno šolo za lesni obrt v Ljubljani, dodeliti jej pravico, da sme pošiljati v odbor te strokovne šole zastopnika s triletno dōbo službovanja dotle, dokler rečena hranilnica podpira imenovani zavod na dozdani način.

Vsled te preuredbe v sestavi strokovnošolskega odbora glasil se bode § 4. pravil v bodoče tako-le:

Strokovnošolski odbor ima 10 članov ter je sestavljen iz župana mesta ljubljanskega ali njegovega namestnika, iz dveh od občinskega zastopa izbranih članov, iz po enega zastopnika deželnega odbora kranjskega, kranjske trgovske in obrtniške zbornice in kranjske hranilnice, potem iz treh od ministerstva za uk in bogočastje imenovanih članov in iz vodje zavoda.

Pošiljati zastopnike v strokovnošolski odbor ima občina ljubljanska in druge korporacije dotle pravico, dokler dotične korporacije dajejo zavodu zagotovljene podpore.

Službovalna dōba članov mestnega zastopa ljubljanskega in drugih korporacij itd. (besede od tukaj pa do konca ostanejo neizpremenjene).

(Zadnji odstavek § 4.)

Naučni upravi pristoji pravica razpustiti strokovnošolski odbor vsak čas, vendar je treba takoj skrbeti za novi po pravilih sestavljeni kuratorij, kateri ima najdalje v treh mesecih po razpustu prejšnjega kuratorija stopiti v moč.

b) Pojedina obrtna oblastva izprožila so misel, ali po ustanovitvi, v zakonu od 30. marca 1888, drž. zak. št. 33, o zavarovanju obolelih delavcev, v misel vzeti okrajnih bolniških blagajnic, ali se globe, ki se določajo po obrtnem redu proti onim obrtnim gospodarjem, katerih pomočniki ne pripadajo nobeni zadrugi bolniški blagajnici, ampak so okrajni bolniški blagajnici vdeleni, bodo morala plačevati okrajni bolniški blagajnici, ali pa krajnemu ubožnemu zakladu.

Visoko c. kr. trgovsko ministerstvo odredilo je v sporazumu z vis. c. kr. ministerstvom notranjih stvari o tem naslednje:

Zakon z dné 30. marca 1888, drž. zak. št. 33, o zavarovanju obolelih delavcev, nima v sebi nikakoršnega določila, s katerim bi se določalo, da se globe, s katerimi se kaznuje po obrtnem redu obrtni gospodarji, katerih pomočniki so odkazani okrajni bolniški blagajnici, imajo stekati v okrajno bolniško blagajnico.

Vprašanja torej, o katerem je izreči odlok, ni moči rešiti iz zakona o zavarovanju bolnikov. Odlok se mora izreči le na podstavi obrtnega reda.

Merodavno določilo za odločitev tega vprašanja je še danes § 151. obrtnega reda, po katerem se globe, ako je z globo kaznovani podvržen plačevati prispevke zadrugi ali podporni blagajnici (§ 128), imajo stekati v dotično blagajnico, sicer pa v ubožni zaklad tistega kraja, kjer se je izvršil prestop.

Z osnovnima razpisoma od 14. maja in 2. okt. 1885, št. 35.351 ex 1884 ter 24.787 izreklo se je že, da je pod zadrugi ali podpornimi blagajnicami § 128. obrtnega reda od leta 1859 bilo razumeti i zadrugi blagajnice i v § 128. v misel vzete pomočniške blagajnice, o katerih je razpravljal § 124. obrtnega reda ex 1859; nadalje, da so vsled novele obrtnega zakona od 15. marca 1883 namesto pomočniških blagajnic § 124. stopile zadrugi bolniške blagajnice § 121. zadnje imenovanega zakona.

Konečno se je odredilo, ako kaznjivi obrtni gospodar pripada zadrugi, morajo se kazenski denarji stekati v zadrugo bolniško blagajnico (§ 121.), in sicer, ako je zadruga ustanovila svojo zadrugo (pomočniško) bolniško blagajnico, v to, ako pa je nasprotno pristopila bolniški blagajnici, katere pravila ustrezajo bistveno določilom o zadrugi bolniških blagajnicah, v zadnjo blagajnico; ako pa on ne pripada zadrugi, v ubožni zaklad kraja, kjer se je izvršil prestop. Zadrugi bolniških blagajnic § 121. novele obrtnega zakona ne dotika se zakon o zavarovanju bolnikov — ne gledé na eventualno po-

trebno premembo pravil. Ostanjejo torej v moči, in pomočniki, ki pripadajo blagajnici, ostanejo sedaj kakor poprej člani bolniške blagajnice, katero je ustanovila zadruga ali h kateri je pristopila.

Toda prigodilo se bode često pri zakonu o zavarovanju bolnikov, da zadrugi, ki imajo premajhno število svojih pomočnikov, ne bodo si ustanovljale zadrugi bolniških blagajnic, ter jim bode ljubše, pristopiti s svojimi pomočnimi delavci k okrajni bolniški blagajnici.

Ker je v rečenih slučajih obrtni gospodar, in sicer i po obrtnem redu (§ 121.) i po zakonu o zavarovanju bolnikov dolžan dajati prispevke v podporno blagajnico (§ 128.), t. j. v našem slučaju v okrajno bolniško blagajnico, to se vidi iz § 151. obrtnega reda, da se imajo kazenski novci stekati v okrajno bolniško blagajnico.

Ako pa ni nobene zadrugi, potem so obrtni gospodarji na temelju zakona o zavarovanju bolnikov dolžni prijaviti svoje pomočne delavce, ako niso pri kateri drugi v § 11. zakona o zavarovanju bolnikov zaznamovani blagajnici zavarovani proti bolezni, pri okrajni bolniški blagajnici ter po § 34. ravno kar omenjenega zakona dajati ob svojem tretjino v pravih ustanovljenih prispevkov.

Potemtakem so tudi v zadnje navedenih slučajih obrtni gospodarji dolžni dajati prispevke v podporno blagajnico (okrajno bolniško blagajnico) ter se bodo morali tudi v teh slučajih denarni prispevki, naloženi obrtnim gospodarjem, stekati v okrajno bolniško blagajnico.

Denarne kazni, katere se nakladajo obrtnim gospodarjem, katerih pomočniki spadajo v okrajno bolniško blagajnico, imajo se potemtakem stekati v vsakem slučaju v zadnjo.

c) „Vsled razpisa visokega c. kr. ministerstva notranjih stvari od 14. junija 1889, št. 11423 izjavilo je rečeno ministerstvo v sporazumu z visokim c. kr. trgovskim ministerstvom, da imajo pravico vkuhavati sadje le cukrarji in da potemtakem ni dopuščeno samostalno izvrševati ta obrt brez dokazila sposobnosti, zahtevanega za cukrarski obrt.“

Ti dopisi vzeli so se na znanje. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

(Obrtni strokovni šoli v Ljubljani.) Vpisovanje v obrtni strokovni šoli se bode vršilo v soboto dné 14. t. m. zjutraj in popoldne v pisarni vodstva (Virantova hiša, Zvezdarske ulice, I. nadstropje). Število učencev je omejeno. Šolsko leto se prične dné 16. t. m.

(Osuševanje ljubljanskega močvirja.) Gospod deželni glavar je na ponedeljek 16. t. m. sklical zastopnike vseh prizadetih krogov k razgovoru, kako naj bi se razdelili troški osuševanja, kateri znašajo 1.400.000 gld. Osuševanje močvirja je vedno nujnejše, ker škode vsled povodnji so vedno večje. Tako je povodenj zadnje dni julija v davčni občini Blatna Brezovica naredila škode nad 30.000 gl.

(Umrli) je v torek v Škofjiloki umirovljeni nadučitelj gosp. Josip Kramer, odlikovan z zlatim križem za zasluge, v 91. letu svojega življenja. Naj v miru počiva!

(Česka šola.) Kakor čitamo v čeških listih, podaril je grof Harrach društvu „Komensky“ 2000 gld. za otvorjenje petega razreda na češki šoli v favoritnem okraju na Dunaji. Ta razred bodo odprli dné 16. oktobra. Šola ima 14 oddelkov, otroški vrt in vadnico za ženska ročna dela.

(Šolske vesti.) Kakor se poroča „Laib. Ztg.“, imenoval je c. kr. logaški okr. šol. svēt učiteljskega kandidata g. L. Albrechta začasnim učiteljem v Ledinah; učitelja v Št. Vidu pri Cerknici gosp. K. Rožanca začasnim učiteljem na trirazrednici v Dol. Logateci; učit. kandidata gosp. Henrika Pretnarja začasnim učiteljem v Gor. Logateci in učit. kandidatino gđ. Pavlo Götzl učiteljico v Žireh.

(Spomenik) umrlega pisatelja in rodoljuba Lov. Žvaba bodo odkrili, kakor smo že sporočili, dné 15. t. m. na pokopališču v Dutovljah. Te nagrobne svečanosti se bode vdeležilo več gospodov iz Trsta. — Vspored: 1. Blagoslovljene spomenika. 2. „Blagor mu“. 3. Nagovor. 4. „Molitev“.

(Enketna komisija) za preiskavanje gospodarskih razmer isterskega Krasa se bode sešla dné 18. t. m. v Podgradu. Člani so: Vitez Guttenberg, vitez Jetmar, dr. Canciani, Slavoj Jenko, G. Kastelec, Seb. Pipp, dr. Laginja in dotični župani.

(V Rojauu) bodo odprli, kakor poroča „Edinost“, še to leto „slovenski otroški vrt“. Dobili so

že primerne prostore pred cerkvijo, treba je le še višjega potrdila. Naj torej slovenski stariši ne vpisujejo otrok v lahonski otroški vrt rudeče „Pro patria“ na Greti.

(Koristna rastlina.) Velečast. g. župnik na Dobrovi nam piše: „Rastlina, o kateri ste poročali in katero hočejo po vsi pravici imenovati „gadovec“, ni nova iznajdba, ker meni je znana že nad dvajset let. Naznanil mi jo je prvi umrli gosp. Jurij Zabrezovnik, beneficijant v Kropi. Rabil sem jo vedno z dobrim vspehom pri ljudéh in živini, od gadov pičenih. Jaz sem jo imenoval „Astra montana“. Skuha se nekaj stebel s peresi in cvetom kakor čaj, ter se pije nekaj te vode, z ostalo se rana izpira; položi naj se tudi nekaj peresc na rano. Takoj odjenjajo otok, bolečine in druge slabosti. Sedaj pa rabim še s hitrejšim vspehom homeopatično „Astra montana“ pet kapelj tinkture na četrt litra vode, vsako uro jedno žlico. Vspeh je gotov pri ljudéh in živini. Našel sem to cvetlico v Železnikih med skalovjem, na Bukovem vrhu nad Poljanami in na Uncu. Rastlina je taka, kakor jo je popisal čast. g. S. Robič. Najbolje je, da se kupi steklenica imenovane tinkture, ki zadostuje za leta. — Naj še dostavim, da je jako zanesljivo zdravilo proti davici (difteritis) žveplena kislina, štiri kapljice na kozarec vode, vsako četrt ure pol kozarca.“

(Resolucije) II. občnega avstrijskega katoliškega shoda na Dunaji so ravno kar izšle po stenografičnem zapisniku. Cena izvodu s pošto 14 kr. Dobivajo se v tiskarni sv. Norberta na Dunaji, III. Seidlgasse 8, in tudi v knjigarnah.

(Nova knjiga.) Kakor so gg. učitelji v postojnskem okrajnem glavarstvu povodom cesarjeve štiridesetletnice spisali in izdali zemljepisni in zgodovinski opis svojega okraja, tako so se združili tudi gg. učitelji logaškega okraja ter spisali in izdali knjigo: „Logaško okrajno glavarstvo. Zemljepisni in zgodovinski opis. Uredil Vojteh Ribnikar. Tiskal R. Šeber v Postojni.“ Opisali so v tej knjigi naslednje kraje: Babino polje, Beganje, Bloke, Cerknica, Črni vrh, Dol. Logatec, Godovič, Gor. Logatec, Grahovo, Hotedersica, Idrija, Ledina, Planina, Rakek, Rovte, Stari trg, Sv. Vid, Sv. Trojica, Unec, Vojsko, Zavrca, Žiri, Sp. Idrija. Lepo in zaslužno je delo, katero so prevzeli gg. učitelji, da opišejo svoje kraje. Naj bi jih posnemali tovariši tudi po drugih okrajih naše domovine. Jako lično v platno vezana, 108 strani obsežajoča knjiga velja le 65 kr., po pošti 5 kr. več ter se dobiva pri g. Vojtehu Ribnikarju, nadučitelju v Dol. Logateci.

(Slov. delavsko pevsko društvo „Slavec“) bode praznovalo v nedeljo dne 15. t. m. petletnico svojega obstanka. Priredilo bode na Koslerjevem vrtu ljudsko veselico s koncertom, tehtanjem in kegljanjem na dobitke. Iz posebne prijaznosti bodo sodelovali: Šišenski mešani zbor čitalnice, g. Ivan Meden in vsa vojaška godba. Gđ. Valentinčičeva pa bode izročila in pripela na zastavo krasen trak, kateri so darovale ljubljanske gospe in gospodičine.

(Vodstvo c. kr. poštne hranilnice) razposlalo je okrožnico z računom za mesec avgust. Iz izkaza povzamemo sledeče podatke: Vložilo se je v varčevalnem in čekovnem prometu skupaj 513.345krat za 62.370.471 gl.; od tega na Štajerskem 26.075krat za 2.565.037 goldinarjev, na Koroškem 7.746krat za 752.709 gl., na Kranjskem 6.189krat za 538.720 gl. in na Primorskem 7.330krat za 869.073 gl.; vrnili so pa 146.492krat skupaj 61.323.578 gl.; izmed tega na Štajerskem 4.674krat za 1.434.049 gl., na Koroškem 1082krat za 208.848 gl., na Kranjskem 850krat za 172.375 gold., v Primorji 2653krat za 1.046.359 gl. Od dne 12. jan. 1883 se je v hranilnico vložilo 23.964.894krat v skupnem znesku 2.613.063.368 gl. 47 kr., a vrnilo 7.127.649krat skupaj 2.564.759.657 gl. 05 kr., tako je v blagajnici preostalo 48.303.711 gl. 42 kr. Rentnih knjižic je v prometu 9525 v vrednosti 9.044.740 gld., vložnih 699.055, čekovnih pa 15.400. V Podklostru na Koroškem je neki vložnik izgubil svojo knjižico, vredna je 50 kr., novo dobil je 1. septembra. Med povračili je 11.294.670 gld., za ta znesek je urad vložnikom na zahtevanje kupil in odposlal vrednostne listine. Število vložnikov je narastlo za 4894 oseb. V neuradnem delu okrožnice nahajajo se črtice o poštnej hranilnici na Ogerskem, Taljanskem, Švedskem, Belgijskem, Nizozemskem.

Raznoterosti.

— Pariška svetovna razstava. Govorilo se je, da se bo ta razstava podaljšala. Toda ravnatelji so se odločno izjavili, da se bo na vsak način zaključila dne 31. oktobra.

— Hitrost ogerskih državnih železnic opisuje „Pester Lloyd“ nastopno: Mej velikim Bečkerekom in Kikindo se vlaki navadno malo počasneje pregibljuje, kakor orientni ekspresni vlak. Tudi s postanki na raznih postajah niso preveč natančni. Nedavno sta se dva vesela potovalca peljala po napominani progi. Na postaji Elemér se je naznanilo: „Eno minuto postanka“, toda minulo jih je pet, in še se ni nič pomikalo. Tu zapazi eden potovalcev poleg kolodvora kegljišče ter zakliče: „Hajdi, napravimo vojno partijo!“ Rečeno — storjeno! Potovalci poskačejo iz vozov, slečejo suknje ter kegljajo, da je veselje. Oni, ki je predlagal kegljanje, je na zgubi že osem goldinarjev, in sedaj še-le je minula napovedana železniška minuta. Stroj zažvižga, potovalci poskačejo v vozove ter se veselo odpeljejo v sladki nadi, da jih na prihodnji postaji zopet čaka — kegljišče!

Telegrami.

Litomišlja, 12. septembra. Zjutraj ob 7. uri je cesar namestnika Thuna zaprisegel. Posredovala sta za tajnega svetnika Kálnoky, za namestnika ministerski predsednik Taaffe. — Cesar je ob polu 8. uri odšel k vojaškim vajam. Oba korna poveljnika sta izdala naredbi o napadu.

Cetinje, 11. septembra. Imendan carjev se je vsled kneževga ukaza po celi deželi slovesno praznoval. V vseh cerkvah so se vršile slovesne službe božje.

Sofija, 12. septembra. Vodja srbskih radikalcev, Pašić, je včeraj povodom razgovora s Stambulovom dal pomirjajoča pojasnila glede srbskih namer nasproti Bolgariji, naglašajoč, da imajo Srbi popolnoma dosti opraviti s svojimi notranjimi zadevami. Misel napada na Bolgarijo jim je popolnoma tuja. Vzlic temu novemu srbskemu zatrdilu pa so v Bolgariji še vedno vznemirjeni vsled neprestanih oboroževanj ob srbski meji.

Pariz, 11. septembra. Seine-perfektura je včeraj po huissierju izročeno prijavo o kandidaturi Boulangerjevi in Rochefortovi zavrnila.

Umrli so:

11. septembra. Albin Svetek, delavčev sin, 23 let, Poljanska cesta št. 29, božjast.

V bolnišnici:

8. septembra. Janez Dečman, delavec, 55 let, Petamus traumaticus.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	741.8	11.0	sl. svzh.	del. jasno	
11 2. u. pop.	740.9	21.5	"	jasno	0.00
9. u. zveč.	741.3	13.8	"	"	

Srednja temperatura 15.4° za 0.8° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

12. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 50 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 % "	84 " 35 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " "
Papirna renta, davka prosta	99 " 40 "
Akcijske avstr.-ogerske banke	910 " "
Kreditne akcije	305 " 25 "
London	119 " 60 "
Srebro	— " "
Francoski napoleond.	9 " 49 "
Cesarski cekini	5 " 66 "
Nemške marke	58 " 32 1/2 "

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkev v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priloga prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rešeno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so oljnathe barve v ploščevinastih pušicah (Bleibüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (14)

Cenike na zahtevanje.

Prvi mestni otroški vrt.

Pouk v I. mestnem otroškem vrtu s slovenskim poučnim jezikom prične se

v 18. dan septembra

letos s sv. mašo v sv. Petra farni cerkvi.

Vpisovanje otrok vršilo se bode **16. in 17. dne septembra** mej 8. in 11. uro dopoldne in 2. pa 4. uro popoldne v učnih prostorih na sv. Petra nasipu hiš. šte. 65, pri tléh na levo.

Vodstvo I. mestnega otroškega vrta ljubljanskega,

v 11. dan septembra 1889. (2-1)

Pričetek mestnih ljudskih šol.

Na mestnih ljudskih šolah ljubljanskih, in sicer na I. in II. mestni petrazredni deški ljudski šoli, mestni nemški deški dvorazrednici, na mestni dekliški šoli pri sv. Jakobu, na dekliški šoli v uršulinskem samostanu, na mestni nemški dekliški šoli in na jednorazrednici na Barji prične se šolsko leto 1889/90

dne 18. septembra 1889.

Vpisovanje bivših in vsprejemanje novih učencev in učenk se bode vršilo **dne 16. in 17. septembra t. l.** in sicer:

Za I. petrazredno deško ljudsko šolo v novem poslopji v Poljskih ulicah; za II. petrazredno deško ljudsko šolo v šolskem poslopji na Cojzovi cesti; za nemško deško petrazrednico v Mahrovi hiši na cesarja Jožefa trgu št. 12. pri tléh na levo; za dekliško šolo pri sv. Jakobu v redutnem poslopji; za uršulinsko dekliško šolo v uršulinskem samostanu; za nemško dekliško šolo v Špitalskih ulicah št. 10 (kresija) in za jednorazrednico na Barji v tamošnjem šolskem poslopji.

C. kr. mestni šolski svet ljubljanski, dne 7. septembra 1889.

(2-1) Predsednik: Grasselli s. r.

Razglas.

Povodom preselitve I. mestne petrazredne deške ljudske šole iz lycealnega v novo šolsko poslopje v Poljskih ulicah, je ces. kr. mestni šolski svet nekoliko premenil mej šolskima krajema mestnih petrazrednih deških ljudskih šol, tako, da odslej pripadajo dečki, kateri prebivajo v I. (šolskem) in IV. (kolodvorskem) okraji s sosednimi predkraji, prvi mestni deški petrazrednici, oni pa, ki prebivajo v II. (št. Jakobskem) in III. (dvornem) okraji s sosednimi predkraji, drugi mestni deški petrazrednici. Šolska kraja po tem takem deli črta, katero si je misliti od mestne hiše preko Špitalskih in Slonovih ulic, potegneno do začetka Lattermanovega drevoreda na Fran Josipovi cesti.

Ta odredba stopi v veljavo s prihodnjim šolskim letom 1889/90.

C. kr. mestni šolski svet ljubljanski, dne 7. septembra 1889.

(2-1) Predsednik: Grasselli s. r.

Blizo 40 let stara Slovenka išče službo kot

kuharica

ali **gospodinja.** (2-1)

Več o tem pri opravištvu tega lista.

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Visokočastiti duhovščini

priloga se vljudo podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kineškega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

monstranc, kelihv, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljila gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognju pozlatim in posrebrim. Če. gg. naročniki naj mi blagovolje poslati iste nefrankovane (42)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli šte. 17.

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Nova ameriška

zobna glicerín-crème

(preskušena od zdravstvene oblasti)

KALODONT

F. A. Sarg-ov sin in drugovi,
c. kr. dvorni zalagatelji
na DUNAJI.

Dobiva se pri vseh lekarnah in parfumerijah itd. 1 komad 35 kr.
V Ljubljani pri lekarnarjih Erazmu Birschtzu, Vilj. Mayerju, Gabrijelu Piccoliju, Iv. Svobodi, pl. Trnkóczyju, dalje pri C. Karingerju, Josipu Kordinu, Petru Lasniku, M. F. Suppanu, Antonu Krisperju. (52-5)

Radenska kislá voda ob vznožji Slovenskih goríc, ne zamenjati z Radgonsko, to je Radkersburger.

Čeravno Radenska kislá voda stoji več kakor jeden dan v odprti posodi, vendar se peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline. To svojstvo pa je odlikuje pred mnogimi drugimi kislimi vodami, katere imajo navadno le presto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se pogubi in razkadi kakor se steklenica odmaši.

Radenska

kislá voda po natriju in litiju najbogatejša

preskušeno zdravilno sredstvo proti mehurim boleznim, protinu, kamenci v mehurju, dalje proti boleznim v želodcu, mokril, dolgotrajnem kataru dihal, zlatej žili in zlatenici.

Poskusi dr. jev: Garroda, Biswagera, Cantanija, Ure-ja so dokazali, da ima litij največjo raztopivno moč pri sečnokislini, usednih izločkih, iz česa se sklepa na najugodnejše nánke Radenske vode.

Kopališče Radensko.

Kopanje v slatini in v jeklenici vpliva posebno pri protinu, bolečinah mokril, naložnosti, ženskih boleznih, slabostih itd.

Stanovališče po ceni. Prospekt (brezplačno) od ravnateljstva:

Kopališče Radenci blizo Ljutomera.

Zaloga kisle vode pri: F. Plautzu in M. Kastner-ju v Ljubljani. (46)